

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobkyně: **L.K.**, bytem [REDACTED], právně zastoupené JUDr. Tomášem Plavcem, advokátem se sídlem Rooseveltova 335, Chrudim, proti žalované: **Technická univerzita v Liberci**, se sídlem Studentská 2, Liberec, o **žalobě proti rozhodnutí rektora Technické univerzity v Liberci ze dne 1. 7. 2013, č. j. 13/9200/015792/RSVP**,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí rektora Technické univerzity v Liberci ze dne 1. 7. 2013, č. j. 13/9200/015792/RSVP, se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná j e p o v i n n a** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám JUDr. Tomáše Plavce, advokáta se sídlem Rooseveltova 335, Chrudim, do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým rektor Technické univerzity v Liberci přezkoumal rozhodnutí děkana Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické ze dne 12. 3. 2013, č. j. 13/5115/009561. Tímto rozhodnutím byl žalobkyni dle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „zákon o vysokých školách“) stanoven poplatek za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok s účinností od 1. 4. 2013 ve výši 48 600 Kč. Napadeným rozhodnutím byl vyměřený poplatek snížen o 25% na částku 36 450 Kč.

Žalobkyně v žalobě uvádí, že žalovaná při stanovení poplatku za překročení standardní délky studia vycházela z toho, že žalobkyně studovala v letech 1998 až 2002 na Univerzitě Hradec Králové, studium nebylo úspěšně dokončeno pro nesplnění studijních podmínek a tuto dobu započítala do doby studia rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby

studia zvětšené o jeden rok. Žalobkyně namítá, že žalovaná od celkové doby studia nesprávně neodečetla uznanou dobu rodičovství v délce 803 dní, tak, jak stanoví § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Žalobkyně nesouhlasí s interpretací žalované, že toto ustanovení lze použít pouze, pokud doba rodičovství trvá i po 1. 4. 2013. Takový postup dle žalobkyně neodpovídá zákonu. Ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách sice zakotvuje povinnost při výpočtu celkové doby studia odečíst uznanou dobu rodičovství až s účinností od 1. 4. 2013, ale ani toto ustanovení, ani přechodná ustanovení zákona č. 48/2013 Sb., jímž byl zákon o vysokých školách novelizován, nestanoví podmínku, že doba rodičovství musí trvat i po 1. 4. 2013, tj. po nabytí účinnosti zákona. Z § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách dle žalobkyně naopak vyplývá, že při výpočtu celkové doby studia je od této doby třeba odečíst každou dobu rodičovství bez ohledu na to, kdy trvala. Žalobkyně je tak přesvědčena, že žalovaná vyložila § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách nesprávně a nesprávně žalobkyni vyměřila poplatek spojený se studiem. Žalobkyně proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí žalované bylo zrušeno a žalobkyni přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná setrvala na závěrech přijatých v napadeném rozhodnutí a navrhla žalobu zamítnout. Uvedla, že uznaná doba rodičovství je definovaná v § 21 odst. 1 písm. f) zákona o vysokých školách tak, že veřejná vysoká škola je povinna činit vhodná opatření pro studium rodičů, a to po dobu, po kterou by jinak trvala jejich mateřská či rodičovská dovolená. Zdůraznila, že se jedná se o pojem nově zavedený do českého práva s účinností od 1. 4. 2013, který by měl být vykládán jednotně. Z § 21 odst. 1 písm. f) zákona o vysokých školách (obecná opatření ve prospěch studenta – rodiče), z § 54 odst. 2, 3 a 4 (přerušení studia) a z § 54a (prodloužení lhůt pro plnění studijních povinností) je dle žalované zjevné, že uznaná doba rodičovství musí trvat v době uplatnění práva studenta, tedy po 1. 4. 2013, kdy začal pojem uznaná doba rodičovství v českém právním řádu existovat. Pojem uznaná doba rodičovství v § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách pak musí být vykládán stejně jako u ostatních ustanovení, jelikož se jedná o shodný pojem definovaný v § 21 odst. 1 písm. f) téhož zákona. Po účinnosti novely zákona o vysokých školách je tedy studentu – rodiči, kterému trvá uznaná doba rodičovství, uznaná doba rodičovství odečtena od celkové doby studia, jakmile nastanou podmínky pro vyměření poplatku s tím, že mu je odečtena i doba před 1. 4. 2013, po kterou trvala uznaná doba rodičovství a po kterou byl zároveň studentem. Toto řešení považuje žalovaná za korektní, v souladu se smyslem a účelem novely zákona o vysokých školách, dle kterého mají být brány ohledy na studenty, kteří prožívají období rodičovství od 1. 4. 2013, jelikož je to v zájmu sociální politiky České republiky. Tato opatření se však netýkají studentů, kteří sice jsou rodiči, ale jejich rodičovství skončilo před 1. 4. 2013.

Z předloženého správního spisu soud ověřil skutečnosti rozhodné pro posouzení projednávané věci:

Rozhodnutím děkana Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci ze dne 12. 3. 2013, č. j. 13/5115/009561 byl žalobkyni dle § 58 odst. 3 a 8 a § 68 zákona o vysokých školách stanoven poplatek za studium při překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Výše poplatku byla stanovena na 48 600 Kč za každých dalších započatých šest měsíců studia. Rozhodnutí bylo odůvodněno tak, že dle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách stanoví veřejná vysoká škola poplatek za studium za každých dalších započatých šest měsíců studia, studuje-li student déle, než je standardní doba studia

zvětšená o jeden rok, přičemž do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií, která jsou ukončena jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3 zákona o vysokých školách, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Do doby studia, kterou žalobkyně překračuje standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok, bylo žalobkyni započteno studium na Univerzitě Hradec Králové (zápis 7. 9. 1995, ukončení 1. 9. 2000 pro nesplnění studijních podmínek) a aktuální studium na Technické univerzitě Liberec, (zápis 1. 9. 2009). Bylo konstatováno, že standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok žalobkyně překračuje třetím rokem. Poplatek za studium při překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok je stanoven podle článku 7 odst. 2 písm. c) statutu Technické univerzity v Liberci.

Dne 12. 4. 2013 požádala žalobkyně o přezkoumání tohoto rozhodnutí. V žádosti uvedla, že rozhodnutí děkana ze dne 12. 3. 2013 bylo vydáno v rozporu s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, neboť od celkové doby studia nebyla odečtena uznaná doba jejího rodičovství, která se kryje s předchozím studiem na Univerzitě Hradec Králové a činí 803 dní. Žalobkyně proto žádala o zrušení rozhodnutí děkana ze dne 12. 3. 2013 a odečtení uznané doby rodičovství vypočtené dle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách a nové vyměření poplatku za studium.

Rektor Technické univerzity v Liberci prvostupňové rozhodnutí přezkoumal a napadeným rozhodnutím poplatek dle § 58 odst. 8 zákona o vysokých školách snížil o 25% na částku 36 450 Kč. V odůvodnění uvedl, že žalobkyně studovala v letech 1998 až 2002 na Univerzitě Hradec Králové, studium však nebylo úspěšně ukončeno pro nesplnění studijních podmínek. Tato doba byla započtena do doby studia rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Žádosti o odečtení uznané doby rodičovství od celkové doby nevyhověl, vzhledem k tomu, že uznaná doba rodičovství netrvala ke dni 1. 4. 2013, kdy novela zákona vstoupila v účinnost. Zdůraznil, že Technická univerzita v Liberci vychází z logického, gramatického a zejména teleologického výkladu novely zákona, kdy odečítá uznanou dobu rodičovství od celkové doby studia v případě, že tato doba počala trvat před 1. 4. 2013, avšak zároveň trvá i po tomto datu. Uzavřel, že po přezkoumání materiálů v evidenci centrální matriky studentů SIMS bylo zjištěno, že rozhodnutí děkana je oprávněné, neboť do celkové doby studia je započteno studium na Univerzitě Hradec Králové (7. 9. 1995 - 1. 9. 2000) a na Technické univerzitě Liberec (od 1. 9. 2009 dosud). S přihlédnutím k sociální a rodinné situaci žalobkyně bylo rozhodnuto o snížení poplatku o 25%.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodnutí správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Krajský soud ze spisu ověřil, že podmínky řízení pro soudní přezkum napadeného rozhodnutí ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. jsou splněny; dospěl však k závěru, že rozhodnutí rektora Technické univerzity v Liberci je z hlediska § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. K této nepřezkoumatelnosti krajský soud přihlédl z

úřední povinnosti. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby nepřezkoumatelnost byla žalobcem namítána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002, publikovaný pod č. 359/2004 Sb. NSS).

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí je vyvolaná nesrozumitelností jeho odůvodnění. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že žalobkyně studovala v letech 1998 až 2002 na Univerzitě Hradec Králové a tato doba že byla započtena do doby studia rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, neboť studium nebylo úspěšně ukončeno. Současně však konstatovala, že rozhodnutí děkana je oprávněné, neboť do celkové doby studia je započteno studium na Univerzitě Hradec Králové (7. 9. 1995 - 1. 9. 2000). Z napadeného rozhodnutí tedy není jasné, jakou dobu studia na Univerzitě Hradec Králové žalovaná považovala za rozhodnou pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.

Pokud by dřívější studium žalobkyně bylo ukončeno dne 1. 9. 2000, nebylo by možné tuto dobu studia do doby rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok vůbec započíst. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 46/2013-34, publikovaného pod č. 2964/2014 Sb. NSS pravidlo zakotvené v § 58 odst. 3 v části věty za středníkem zákona o vysokých školách, jež stanoví, že „do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou“, může být aplikováno pouze na dobu studia po účinnosti novely provedené zákonem č. 147/2001 Sb. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že zájem zákonodárce na racionálnější chování studentů vysokých škol je jistě zcela legitimní, ale právní úprava motivující zavedením poplatkové povinnosti k takovému jednání má působit na aktuální chování studentů po okamžiku své účinnosti, a nikoli znevýhodnit určité studenty za chování před účinností zpřísnující úpravy, které je sice z pohledu platného práva nežádoucí, avšak na něž staré dříve platné právo pohlíželo jako na jednání, které není třeba poplatkově postihovat. Proto § 58 odst. 3 věta první za středníkem zákona o vysokých školách ve znění zákona č. 147/2001 Sb. je použitelný pouze na doby studia po 1. 7. 2001.

Pokud by tedy studium žalobkyně na Univerzitě Hradec Králové skončilo dne 1. 9. 2000, čemuž nasvědčuje odkaz na evidenci centrální matriky studentů SIMS v prvostupňovém rozhodnutí i v rozhodnutí žalovaného, stala by se žalobní námitka nesprávného neodečtení uznané doby rodičovství od celkové doby studia, bezpředmětnou a zdejší soud proto nepovažuje za nutné se k ní v této fázi řízení vyjadřovat.

S ohledem na vše výše uvedené shledal soud žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost. Soud proto žalobě vyhověl a rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení postupem dle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s., v němž bude žalovaná vysloveným právním názorem soudu vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Jejím úkolem v dalším řízení bude ujasnit, jakou dobu studia na Univerzitě Hradec Králové, a zda vůbec, započítává do doby studia rozhodné pro výpočet poplatku za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, neboť tato otázka je pro správné posouzení věci zásadní.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byla žalobkyně úspěšná, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jejím případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků, odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částka 1 428 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušné náhrady, celkem tedy 11 228 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna žalobkyni zaplatit v soudem stanovené lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám jejího právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 10. září 2014

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu